

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNINGEN

Brandtillbud i mikrovågsugn på servicehus.

UPPLYSNINGAR OM HÄNDELSEN

Servicehemmet är helt nybyggt och har bara varit i drift i ett par månader. Byggnaden är i fyra våningsplan med en eller två avdelningar per våning. Den är utrustad med automatiskt brandlarm och sprinkler.

Varje avdelning har ett centralt större rum där det bland annat finns en spis och en mikrovågsugn. En av de anställda hade gjort rent i mikrovågsugnen och bland annat diskat en större glastallrik som med hjälp av en plastring med små plasthjul skall rotera när ugnen är påslagen.

Just när rengöringen var avslutad kom en annan person och skulle koka ett ägg i en kastrull på spisen. Eftersom det inte fanns någon äggklocka kom de på att man kunde använda mikrovågsugnens timer för att ta tiden på äggkoket. De ställde därför in mikrons tidur på sex minuter och slog på den. Förmodligen var mikron inställd på max effekt, men detta har inte kunnat fastställas. Mikrovågsugnen var helt tom förutom den roterande glastallriken och plastringen med sina plasthjul.

När ca 2½ minuter av den inställda tiden hade gått upptäckte de plötsligt att det rök kraftigt från mikrons ugnstrymme. Det slog till och med upp en liten låga från den hjulförsedda plastringen där inne. De slog genast av strömmen till mikrovågsugnen och plockade ut glasfatet och plastringen. Branden slocknade av sig själv men röken hade då redan gjort att det automatiska brandlarmet hade utlöst. Klockorna fortsatte att ljuda tills räddningstjänsten anlände och stängde av dem. Detta vållade viss oro bland såväl anställda som boende.

UNDERSÖKNING

Den specialgjorda glastallriken visar en kraftig smältskada med ca två centimeters diameter. Glaset har mjuknat i hela fatets tjocklek och börjat att rinna lite trögt. På ovensidan finns en mjukt formad grop och på undersidan en ansats till en droppe. I centrum av smältan syns en några kubikmillimeter stor glasvolym som verkar ha kokat.

Den varma glasmassan har kommit i kontakt med plasten i den hjulförsedda ringen och antänt denna. Det finns även mindre brännmärken i plastinredningen inne i ugnen.

Enligt mikrons instruktionsbok får man inte koppla på mikrovågorna när ugnen är tom på mat eller dryck. Informationen finns att läsa som den sjunde av fjorton punkter under rubriken "viktiga anvisningar" mitt i den tjocka instruktionsboken. Men detta hade inte personalen uppmärksammat.

SLUTSATS

Brandtillbudet berodde på att glasfatet överhettades när ugnen slogs på med hög effekt utan att det fanns någon mat eller vätska i den som kunde "ta hand om" den utvecklade energin. Men varför koncentrerades energin till en liten punkt i glasmassan?

SPEKULATIONER

Kan det ha funnits någon förorening eller kanske en koncentration av metaller i glasmassan? Eller kan det ha varit en kvarvarande vattendroppe på den nydiskade tallriken som gett spänningar och värmeutveckling på en viss punkt?

